

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1740. usque ad annum 1742

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1787

VD18 90119649

§. 13. Tumultus Principis Archiepiscopi Salisburgensis vigilantia sedatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67882](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67882)

præter me duo R. R. Superiores domestici, appresso sigillo communi Conventus. Actum ad S. Petrum Salisburgi, die 21. Oct. 1740.

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

(L. S.)

P. Rupertus Presingeri,
p. t. Prior, testis.

P. Paulus Moll, p. t. Subprior, testis.

P. Joannes Bapt. Steinhauer, Novitiorum Magister.

§. XIII.

Tumultus Principis Archiepiscopi vigilantia sedatus.

Hac tamen palinodia adeo non resedit tumultus, ut nova indies incrementa caperet, non modo a popularibus, sed & potentioribus, aliis P. Benedictini orationem tuentibus, aliis improbantibus. Hæc ubi intellexerat Princeps Archiepiscopus, P. Eberhardum Rudorffer Facultatis Theologicæ Decanum Academico Senatu moveri, & P. P. Cappucinos Concionatores moveri jussit, ut in suis sermonibus cautè abstinerent ab omnibus, quibus imperitum vulgus irritari posset: alii vero, qui in suis sermonibus debitæ moderationis limites transgressi accusabantur,

N 5

recan-

Sæc. XVIII. recantare jubebantur; alii, ut sefe
 A. C. 1740. bis subducerent, Salisburgo excesserunt
 & quidem P. Georgius Horner Univer-
 sitatis Rector in Vindeliciam & Rha-
 tiam; Placidus vero Pro-Cancellarius
 & præfatus P. Rudorffer in Noricum
 & Hungariam secesserunt. Verum ip-
 sique quoque absentibus, adversus novos hæ-
 ce Criticos continuè fervebant verborum
 altercationes & animorum aver-
 siones: nobiles, ignobiles, literati &
 docti dubitationibus circa Religionem
 angebantur, non quod sententiæ de
 necessaria & præcepta veneratione acci-
 derent, sed quod sensim Religionis con-
 temptum, morumque corruptionem in-
 vehi, & sub abusus eliminandi obtentu
 rectum usum, ipsaque fidei dogmata
 (uti Lutherus fecisset) everti periculi-
 cerent. Creverat etiam indies per
 universam Germaniam novæ impietatis
 Murariæ fama; imo fidem super
 quam late, & quam exiguo tempo-
 spatio ea propagata sit. Adveniens
 undique Salisburgum nuncii, rem
 Cæsaris ipsius, S. R. I. Electorum, ali-
 rumque summorum Principum & Præ-
 sulum aures pervenisse; imploratam
 summi Pontificis & Cardinalium opera
 manavit insuper hæc fama ad finitima
 rum regionum plebem, ita ut vel apud
 infimos e populo homines nihil esse

vulgatius, nihil formidolosius, quam Sæc. XVIII.
 Murariorum Salisburgensium nomen: A. C. 1740.
 Ut ergo Archiepiscopus huic contro-
 versæ finem imponeret, die vigesima
 tertia Septembris sequens edictum pro-
 mulgari iussit.

„Aliunde Consistorio nostro notum
 „est, quam periculosi motus ac conten-
 „tiones fuerint exortæ, occasione cujus-
 „dam concionis, quæ in B. V. Eccle-
 „sia in Plain habita, & postmodum sine
 „nostro, nostrique Consistorii præscitu
 „atque approbatione typis edita fuit,
 „quotque malitiôsæ falsitates, & aliæ
 „relationes omni fundamento & ratione
 „destitutæ popularibus fuerint instilla-
 „tæ, ad publicam offensionem omnium,
 „& præcipue Beatissimæ Virgini Mariæ
 „devotorum, cujus ferventem cultum,
 „invocationem ac venerationem a pri-
 „mis regiminis nostri auspiciis in nostra
 „ditione firmiter implantare ac fovere
 „extremo semper conatu adlaboravi-
 „mus. Sicut autem perniciosos ejus-
 „modi motus patienter tolerandos esse
 „nullatenus judicamus, sed potius su-
 „premi Pastoris ac Principis officio ad-
 „moniti, tempestive hisce malis obvia-
 „re, & tam male consultum zelum in
 „suo ortu suffocare obstringimur, ita
 „præfato nostro Consistorio serio præci-
 „pimus,

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

„pimus, ut deinceps de fervente hære-
 „nus controversia nec pro nec contra illi
 „fiant sermones, nihil de ea scribatur,
 „aut desuper publice vel privatim dispu-
 „tetur, sed potius unice doctrinæ a
 „crosancto Oecumenico Concilio Tr-
 „dentino Sess. ult. *de invocat. venerat. &*
 „*reliquis Sanctorum* firmiter & sine aliis
 „vel additis vel demptis, quibus ven-
 „hujus doctrinæ substantia vel in mini-
 „mo labefactari vel immutari posset, fir-
 „miter insistatur: ut vero pariter idea
 „in Universitate nostra, Monasterio S.
 „Petri, & in omnibus aliis Ecclesiis tan-
 „intra quam extra Urbem, necnon ab
 „omnibus Parochis & Concionatoribus
 „observetur, & sub comminatione ma-
 „ximæ indignationis nostræ exacte in-
 „opus deducatur, Consistorium nostrum
 „quantocius nomine nostro omnibus
 „singulis serio præcipiat ut in suis Con-
 „cionibus ab immoderata verborum ve-
 „hementia, & temerariis criminationi-
 „bus omnino abstineant. Insuper ve-
 „bis minime celamus, Nos eadem hæ-
 „die ad Reverendissimum nostrum Co-
 „thedrale Capitulum hac in re necessa-
 „riam instructionem dedisse, aliis vero
 „quorum interest, aut quovis pacto in-
 „teresse poterit, mandati nostri ex-
 „ctam executionem jamjam commin-
 „dasse &c.“ Postea Archiepiscopus n-
 „Uni-

Universitate studiorum emendationem Sæc. XVIII.
promoveri decrevit. A. C. 1740.

S. XIV.

Libellus famosus in Eruditorum defensionem editus ac suppressus.

Huic Archiepiscopi Principis decreto ac imperio omnes debita docilitate obsequebantur, soli illi, qui se *eruditos* nominabant, hujus tumultus Auctores sibi silentii legem esse impositam summo opere dolebant: eapropter Principem supplices adeunt, ut suum honorem edita apologia defendere permitterentur. Id, ægre tamen, impetrantes operi manum haud segniter admovent, & jam apologiam, & quidem duplicem, vernaculo & latino sermone edere parant. Id ubi P. Georgius Horner Universitatis Rector e Vindelicis redux comperegrat, nihil non apud Civitatis Primores egit, ut Archiepiscopum junctis viribus supplices adirent, ne ejusmodi apologiam edere Eruditis liceret. Iteratis quidem hi permolestisque precibus aures Principis pulsant, prævaluit tamen Rector, adjutus ab Hieronymo Christianio Aulæ Cancellario, Viro apprime Catholico, novitatis Osore, & prudentiamque probitate inclyto. Ita Principis interdicto criticis hisce Novatoribus

bus